

Mesna podjetja

Kopalnice: Parne, kad in pršne kopeli vsak četrtek petek in soboto od 8h do 20h.
Klavnica in hladilnica moderno urejena, na razpolago mesarjem in izvoznikom.

Oznanjevalni urad: Izvršuje vsa naročila na 35. mestih kar najtočneje.

Letnik II
Štev. 6.

Uredništvo in upravnistvo: Ljubljana, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo
Celoletna naročnina Din 28.— Čekovni račun 16.989

PTUJ, 12. decembra 1931

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1.— in —50.
Večkratne objave po dogovoru.

D. 12) Kveleir:

Nekaj o demokratizmu.

(Konec).

Kako naj si drugače tudi razložimo dejstvo, da so ljudje danes v istini kategorizirani v družabno polno vredne na eni strani in na družabno manjvredne na drugi strani. O prvih bi morali vsi imeti naziranje, da morejo le njih predstavniki biti zares pravi inteligenti in da je samoposebi umevno, da pripada le njih predstavnikom v vsaki zadevi končna odločilna beseda. In vse to se dogaja povsod okrog v dobi, ko je beseda demokratičnost postala kakorekoč najbolj popularni šlager. Zato ni čudna, ako postajajo ljudje vsled takega stanja splošnega duševnega življenja drug drugemu vedno bolj — tuji. Žive lahko iste narodnosti, i tega stanu in istega poklica. V medsebojnem občevanju govore večinoma drug mimo drugega, kakor hodijo drug mimo drugega. Vedno manj je duševne zveze med ljudmi in vedno težavnejši postaja med njimi vsak sporazum. Vemo, da je bil vsled tega čestokrat vsak sporazum tudi v najvažnejših narodnih in državnih zadevah nemogoč.

Odkod pa se je privlekla med nas taka neslovanska miselnost?

Znano je menda, kako silno ogorčenost je svojčas med Slovani vzbudila drzkost nemških poslancev, ki so govorili v avstrijskem parlamentu javno o Slovanih, da so manjvreden narod. Do temelja se je takrat stresla itak že trifa stara Avstrija in usoda te države je bila še sigurnejše zapečatenata.

Menda se je od tistih dob pri nas udomacil krasen pojem „manjvrednosti“ za opredeljenje poedincev pa tudi stanov po socialni pomembnosti.

Neenotnost in razdrapanost duševnega našega življenja vsled teh najrazličnejših duševnih prepada je tudi v največji meri kriva, da so naše socialne zahteve do države kot predstavnice socialnega reda individualistične in da se premalo ozirajo na eksistenčne potrebe vsega naroda.

Smelo pa se lahko trdi, da splošnji današnji egoistični intelektualizem, ki je tako nagnjen k temu, da ustvarja, kjer koli mogoče duševne prepače v življenju naroda, nikjer in nikdar ne more biti v istini socialno ustvarjajoč.

Za naš narod pa postaja potreba vedno nujnejša, da vsakdo brzo in lahko najde notranjo duševno zvezo do vsakega sodržavljanca, posebno pa do tistih, ki žive v drugi socialni skupnosti, v drugem položaju, v drugih razmerah. Nekdaj seveda je bilo to kaj lahko mogoče! Človek, posebno Slovan je živel v najtesnejšem duhovno-duševnem sožitju z vsakim drugim človekom že na osnovi jakih in globokih socialnih instinktov. Ali ti instinkti so deloma izumrli, deloma pa umirajo v isti meri, v kateri prevladuje v duhovno-duševnem življenju vsakega poedincev današnji izrazit individualizem, ki je plod današnje najstrožje intelektualistične mladostne vzgoje in naobrazbe.

Najnovejša poročila.

Začetek parlamentarnega življenja v Jugoslaviji.

Beograd, 11. 12. 31.

Prvi sestanek nove narodne skupščine se je vršil v ponedeljek, 7. decembra. Po triletnem parlamentarnem mrtvulu je to prva skupščina. Prvi starostni predsednik Vekoslav Spinčić je otvoril prvo skupščinsko sejo z lepim govorom, ki je žel mnogo priznanja modri politiki kralja. Vskliki na Jugoslavijo so dali izraz odkrite narodne sloge.

Po redni izvolitvi 4 tajnikov je začel poslovati verifikacijski odbor, čigar delo je že uspešno končano.

Narodni poslanci niso cepljeni na razne pokrajinske frakcije. Enodušno so se zedinili na enoten poslanski klub, katerega predsednik je sloviti politik Nikola Uzunovič, za podpredsednika pa naš poslanec Lovro Petovar. — Poslanski klub se je takoj lotil najbolj pe-

rečih življenskih potrebščin svojih volilcev, predvsem s vprašanjem kmetških dolgov v smislu nujnega ublaženja istih. — Tudi perečemu vprašanju brezposelnosti so posvetili poslanci veliko brigo za splošno izboljšanje položaja delavstva.

V nadaljnjem poteku zasedanja poslanskega kluba so se izvolili v smislu pravilnika 4 odbori i. s.: gospodarski, finančni, socialno-politični in prosvetni. Med poslanci vseli pokrajini vlada idealna skladnost. Vsi se zavedajo, da jih čaka veliko delo za povzdigo ugleda države na zunaj in za uspešno pobijanje gospodarske krize, ki tlači vse sloje.

Po verifikaciji vseh mandatov bo narodna skupščina odgodena preko božiča do izida volitev v senat, ki se vršijo 3. januarja — do 11. jan.

Največja prometna nesreča v Dravski banovini.

Iz Celja poročajo: V sredo, dne 9. t. m. je okrog 11. ure dopoldne, dobra 2 km od Celja na križišču železnice in državne ceste zavozil savinjski osebni vlak v natrpano poln avtobus ter ga preklal na dvoje. Vsi potniki — 24 po številu so postali žrtev opisane nesreče, ki je ena največjih prometnih katastrof v banovini. Dosedaj so ugotovili v kupih človeškega mesa in med razvalinami avtobusa 12 mrtvih, 7 nevarno ran-

jenih, ki se skoro vsi borijo s smrtjo in samo 5 lažje poškodovanih. Preiskava o krivdi grozne nesreče je v teku in je predmet zelo obširnega razpravljanja v dnevnem časopisju. — Nesreča se je zgodila v času, ko je gosta megla zastirala pogled pasantov na 5 korakov. Vsa mnenja soglašajo v tem, da je nemarnost železniške uprave, ki kljub večkratni zahtevi ni na usodnem križišču namestila zatvornice.

In tako je danes dejstvo, da vsakdo silno težko najde pot od jako razvitega čuta pomembnosti in važnosti svoje osebe do socialnega reda in podrejevanja interesom skupnosti. Je to tudi eden izmed glavnih vzrokov raznih socialnih nadlog, ki nas tarejo.

Omenjeni duševni prepadi in zidovi, ki ovirajo duševno življenje družbe, imajo pa še tudi sledečo kvarno posledico. Baš zaradi njih se menda človeštvo kulturno še ne more povzpeti do take stopnje, da bi bilo vsako človeško delo na pravičen način uvrščeno v socialni red. Vsled tega imajo še vedno človeške sposobnosti in njegovo delo ne samo v gospodarskem procesu, nego tudi v družabnem življenju, samo vrednost mrtve, tržne robe in širše plasti produktivno ustvarjajočega naroda so še vedno preveč deležne le neupoštevanja in malouvaževanja.

Ideja pa, da se naj vsi odnosi in sovisnosti med državljani, torej tudi vsako človeško delo v pravno-upravni organizaciji naroda ali v državi, urede v vedno večji meri po načelih pravičnosti in enakovrednosti državljanov, je ravno demokratizem.

Ta demokratizem seveda ne more prej mirovati, nego da doseže svoj cilj. Tedaj bo tudi v medsebojnem družabnem občevanju samo posebi moralo izginiti vsako vrednotenje stanov, poklicev pa tudi poedincev, raznih delavcev in njih dela, po stopnjah in odtenkih, manjvrednosti itd.

Širše plasti produktivno-koristno ustvarjajočega naroda pa za vresničenje teh svojih ciljev ne rabijo več običajnih abstraktnih in okorelih formulacij socialnih idealov, na katerih tudi nikdar ni bilo pomanjkanja.

Živa socialna potreba za vse pa je globlje pojmovanje človeka in sicer takšno, ki bi se enako globoko dojmilo izobraženca, kakor preprostega človeka. Živa socialna potreba je pravo pojmovanje duhovnega v našem življenju kot nečesar, kar hoče v nas vsak čas biti živo in učinkovito in sicer pri vsakem našem ukrepu in dejanju.

Ako vsakega državljanca v tem smislu prošinja pravi narodni duh, potem zadobi vnanje ujedinenje našega naroda v lastno svobodno državo tudi svoje notranje posvečenje.

Naše Haloze — skrajno pasivna pokrajina.

Resen poziv na naše oblasti in celokupno jugoslovansko javnost!

Na plemenito pobudo merodajnih činiteljev, ki z očetovsko brižljivostjo zasledujejo življenjske prilike v njim poverjenem področju, nadalje kot vestni opazovalci, opozorjeni od težko prizadete haloške raje, ki živi v največji bedi, katere obseg se da le priližno opisati in — slednjič po lastnih opazovanjih v trgovini s kmečkimi pridelki, vinogradništvu in na sejnih, — moramo kljub poraznim ugotovitvam spregovoriti jasno besedo o naših, nekdanjih gospodarsko slovečih Halozah, ki so pa danes prava pasivna puščava v območju dravske banovine.

Stoglavni zmaj, imenovan KRIZA plaši sicer po vsem grešnem svetu in so se modri gospodarski politiki ozrli na kraje, ki so — „najhujše“ prizadeti. Imenovali so te pokrajine pasivne (tj. trpeče v pravem pomenu besede, v trgovskem smislu pa pokrajine, udarjene z z g u b o.)

Le-ta se bčituje v naših Halozah v najbolj drastični obliki in zato po vseh opazovanjih in ugotovitvah polagamo merodajnim činiteljem na srce, da mora državna podporni akcija priznati našim tako usodno udarjenim Halozam značaj skrajno pasivne pokrajine!

Razlogi za to upravičeno zahtevo so ne-le tehtni, resnični in vsega upoštevanja vredni, ampak naravnost strašno-prepričevalni.

Evo jih v kratkih stavkih!

1. Slovita haloška vinska trta, edini vir gospodarskih dohodkov je sicer bogato obrodila, a vino je ostalo neprodano. V kolikor se prodaja, gre na trg po smešno nizki ceni in v splošnem celo deci nadomešča — mleko... Kam bo to dovedlo bodoče generacije? Haložani imajo več vina, kakor zdrave pitne vode!...

2. Vsled težkih elementarnih nezdod in splošne gospodarske krize je Haložan ostal dolžan na davkih, ki se brezobzirno izterjujejo. Rubeži gredo v nedogled. Boben poje svojo grobarsko pesem, da se mora krčiti srce vsakega rodoljuba-Jugoslavana. Samo, kdor je to bedo videl, jo zamore pravilno dojmiti.

3. V prošlem poletju je toča večkrat neusmiljeno opustošila naše Haloze. Narod brez svojih zastopnikov je bil izobrezsrečni usodi bednih beračev.

4. In poglejte deco! Napol gola je, brez obutve in oblačil... Ne more ne v šolo, ne v cerkev, kamo-li po poslu! Niso to pretiravanja, temveč je ugotovljeno, da mnogo odraslih ni moglo na volišča, ker nimajo najenostavnejših, preprostih oblačil!

5. Ljudska prehrana je do skrajnosti mizerna. Prisilno klanje domače živine pa je ne-le usodno za bodoče gospodarsko leto, ampak navaja povprečnega deželana v nepotrebne izdatke.